

SPORAZUM O UVJETIMA RADA I ISPLATI HONORARA ZA POMOĆNE USMENE PREVODITELJE¹ KOJI RADE ZA INSTITUCIJE EUROPSKE UNIJE

dopunjen 13. listopada 2004. po donošenju Uredbe Vijeća (EZ, Euratom)
br.°723/2004 od 22 ožujka 2004. o izmjeni Pravilnika o osoblju
Europskih zajednica i Uvjeta zaposlenja ostalih službenika
Zajednica, koja je stupila na snagu 1. svibnja 2004.

Europski parlament, Komisija i Sud, djelujući u ime institucija i tijela Europskih zajednica s
jedne strane;

Međunarodno udruženje konferencijskih prevoditelja (AIIC), koje predstavlja strukovna
udruženja usmenih prevoditelja priznata kao reprezentativna u kontekstu poziva na iskaz
interesa s druge strane;

uzimajući u obzir rezultate poziva na iskaz interesa objavljenog u Službenom listu Europskih
zajednica br.°C 256 od 14. kolovoza 1998.,

uzimajući u obzir ovlaštenja za pregovore koje su dali pomoćni usmeni prevoditelji akreditirani
pri institucijama i strukovnim udruženjima usmenih prevoditelja koja su priznata kao
reprezentativna u kontekstu poziva na iskaz interesa,

naglašujući kontinuitet sporazuma sklopljenih između AIIC-a i institucija počevši od 1. siječnja
1969., posebno u vezi s odredbama u području socijalne sigurnosti,

uzimajući u obzir poslove koje pomoćni usmeni prevoditelji obavljaju za institucije od 1952.,
uzimajući u obzir činjenicu da su pomoćni usmeni prevoditelji obvezni plaćati porez Zajednice
u skladu s Uredbom Vijeća br. 260/68;

uzimajući u obzir odredbe članka 90.² Uvjeta zaposlenja ostalih službenika,

sporazumjeli su se kako slijedi:

Članak 1.: Područje primjene Sporazuma

Ovaj se Sporazum primjenjuje na pomoćne usmene prevoditelje koje angažira Europski
parlament, Komisija ili Sud, neovisno o mjestu rada u koje su raspoređeni, za svoj račun ili za
račun drugih institucija i tijela Europske unije, kao i agencija uspostavljenih primarnim ili

¹ U skladu s odredbama članka 78. (koji se primjenjuje do 31. prosinca 2006.) i 90. (koji se primjenjuje od
1. siječnja 2007.) Uvjeta zaposlenja ostalih službenika kratice „IAS” („pomoćni usmeni prevoditelj na
zasjedanju”) i „IFL” („samostalni usmeni prevoditelj”) zamjenjuju se kraticom „AIC” („pomoćni usmeni
prevoditelj”).

² Članak 78. do 31. prosinca 2006.

sekundarnim zakonodavstvom i čije je djelovanje uređeno pravom Zajednice (dalje u tekstu: „institucije”).

Njihov angažman podliježe uvjetima utvrđenim u pravilima koja se odnose na pomoćne usmene prevoditelje primjenjivim na instituciju koja ih je angažirala.

Ovaj Sporazum ima opću primjenu i za njega ne vrijede geografska ograničenja.

Sve su potpisnice ovog Sporazuma u okviru vlastitih nadležnosti dužni osiguravati ispunjavanje i ispravnu provedbu njegovih odredaba.

Glava I.: Opći uvjeti angažiranja pomoćnih usmenih prevoditelja

Članak 2.: Uvjeti angažmana

Svaki pomoćni usmeni prevoditelj početnik³, akreditiran nakon stupanja na snagu izmijenjenog Sporazuma i angažiran u skladu s člankom 1. stavkom 2. ovog Sporazuma, mora ispuniti uvjet od 250 dana odrađenih za institucije kako bi mu se priznao status pomoćnog usmenog prevoditelja s iskustvom.

Članak 2.a: Klauzula o povjerljivosti

Pomoćni usmeni prevoditelji u potpunosti i bezuvjetno podliježu čuvanju poslovne tajne. Poslovna se tajna mora čuvati pred svim strankama i obuhvaća sve ono što je prevoditelj doznao tijekom obavljanja posla na sastancima koji nisu otvoreni za javnost.

Članak 3.: Konsekutivno prevođenje

Budući da se konsekutivno prevođenje ubraja u osnovne vještine koje svaki usmeni prevoditelj treba posjedovati, svakog se pomoćnog usmenog prevoditelja može zatražiti takav oblik prevođenja na sastancima institucija. U slučaju propisno dokazane tjelesne invalidnosti ta obveza ne vrijedi.

Članak 4.: Profesionalno i jezično usavršavanje

Pomoćni usmeni prevoditelji koje institucije redovno angažiraju mogu sudjelovati na tečajevima profesionalnog i jezičnog usavršavanja (posebno za korištenje sučelja koje omogućuje pristup terminološkoj bazi podataka) koje one organiziraju za svoje dužnosnike i ostale službenike, pod uvjetom da to sudjelovanje ne utječe na nesmetano djelovanje službi. Pomoćni usmeni prevoditelji imaju pravo na stipendije za daljnju izobrazbu pod uvjetima koje utvrđuje svaka institucija zasebno. Ti se uvjeti pomoćnim usmenim prevoditeljima priopćuju na primjeren način.

³ U prilogu vidi odluku koju su 20. lipnja 2001. sporazumno donijeli predstavnici Europskog parlamenta, Komisije, Suda i Međunarodnog udruženja konferencijskih prevoditelja u vezi s tumačenjem izraza „početnik”, pri čemu se podrazumijeva da se iznimke navedene u prethodnom stavku spomenute odluke odnose na pokrivanje svih deficitarnih jezika. Taj je prilog sastavni dio ovog Sporazuma.

Članak 5.: Politika angažiranja pomoćnih usmenih prevoditelja

U interesu obiju stranaka, institucije će, koliko god je to moguće, nastojati održavati svoju politiku angažiranja pomoćnih usmenih prevoditelja stabilnom, usmene prevoditelje angažirati izravno te izbjegavati nenadano otkazivanje angažmana.

Glava II.: Isplata honorara

Članak 6.: Dnevni honorar

Iznos dnevnog honorara pomoćnog usmenog prevoditelja s iskustvom vezan je uz plaću dužnosnika zaposlenog u Bruxellesu u razredu AD12 na stupnju 5.⁴. Taj dnevni honorar iznosi jednu dvadesetinu osnovne mjesečne plaće dužnosnika istog razreda, pomnoženo s koeficijentom 0,9392638.

Dnevni honorar pomoćnog usmenog prevoditelja početnika iznosi 72% honorara pomoćnog usmenog prevoditelja s iskustvom.

Glavna uprava za usmeno prevođenje odmah obavješćuje ostale stranke potpisnice ovog Sporazuma o svakoj izmjeni honorara koja proizlazi iz prethodno navedenih odredaba.

Članak 7.: Fiksna naknada putnih troškova

Iznos fiksne naknade putnih troškova jednak je polovini iznosa dnevnog honorara.

Uvjeti pod kojima se navedena naknada odobrava utvrđeni su u provedbenim pravilima.

Članak 7.a: Kompenzacijska fiksna naknada

Iznos kompenzacijske fiksne naknade jednak je polovini iznosa dnevnog honorara.

Ta se naknada dodjeljuje u slučaju dugog puta ili službenog putovanja s više odredišta.

Članak 8.: Porez

U skladu s Uredbom Vijeća br. 260/68 na honorare isplaćene pomoćnim usmenim prevoditeljima primjenjuje se porez Zajednice i oni su, u okviru članka 13. Protokola o povlasticama i imunitetima, oslobođeni plaćanja nacionalnog poreza.

⁴ Razred A*12 stupanj 5. do 30. travnja 2006.

Članak 9.: Dnevnica

Pomoćnom usmenom prevoditelju raspoređenom izvan njegova lokalnog područja, tj. više od 60 km od mjesta njegova poslovnog nastana, isplaćuje se iznos jednak iznosu dnevnice koju primaju dužnosnici institucije koja ga je angažirala. Pomoćnom se usmenom prevoditelju po predočanju hotelskog računa nadoknađuju troškovi hotelskog smještaja do gornje granice utvrđene za navedene dužnosnike.

Prema potrebi pomoćni usmeni prevoditelj prima dodatnu dnevnicu.

Članak 10.: Naknada putnih troškova

Pri organizaciji svojeg putovanja pomoćni usmeni prevoditelji koji žive izvan lokalnog područja uzimaju u obzir najbolji odnos cijene i učinkovitosti. Nastali nužni putni troškovi nadoknađuju se po predočanju potrebne popratne dokumentacije. Ako se naknada putnih troškova isplaćuje unaprijed, to se čini u valuti u kojoj je putna karta plaćena.

Članak 11.: Dani bez rada

Kada se pomoćni usmeni prevoditelj zbog prekratkog intervala (najviše tri dana) između dva angažmana ne može vratiti u mjesto svojeg poslovnog nastana, za svaki mu se dan bez rada isplaćuje iznos od dvije trećine honorara predviđenog člankom 6., kao i dnevnicu iz članka 9.

Isto vrijedi za pomoćnog usmenog prevoditelja koji želi ostati u mjestu službenog putovanja, pod uvjetom da iznosi predviđeni prethodnim stavkom nisu veći od iznosa cijene putne karte i pripadajućih dodataka.

Pomoćni usmeni prevoditelj koji želi ostati u mjestu službenog putovanja mora od kadrovske službe/kadrovskih službi zatražiti primjenu ovog članka prije početka razdoblja tijekom kojeg neće raditi.

Članak 12.: Dug put i zamorna službena putovanja

Za takva službena putovanja predviđene su posebne naknade. Te su naknade opisane u pravilima za provedbu određenih odredaba Sporazuma.

Članak 13.: Poslovni nastan

Za potrebe ove glave pomoćni usmeni prevoditelji mogu imati samo jedan poslovni nastan. Poslovni se nastan mora prijaviti najkasnije pri potpisivanju prvog ugovora, a svaka se promjena mora priopćiti pisanim putem te se mora odnositi na neprekinuto razdoblje od najmanje šest mjeseci.

Mjesto poslovnog nastana u načelu je mjesto iz kojeg pomoćni usmeni prevoditelj polazi na mjesto službenog putovanja i mjesto u koje se s tog putovanja vraća.

Mjesto poslovnog nastana pomoćnog usmenog prevoditelja⁵ navedeno je u njegovu životopisu dostupnom na *web*-mjestu SCICnet⁶.

Članak 14.: Otkazivanje ugovora

Ako se ugovor o angažmanu pomoćnog usmenog prevoditelja otkáže najmanje 60 dana prije planiranog datuma angažmana, pomoćni usmeni prevoditelj nema pravo na honorar ili naknadu.

Ako kadrovska služba otkáže ugovor u roku manjem od 60 dana prije datuma njegova početka, pomoćni usmeni prevoditelj ima pravo na isplatu cijelog honorara za svaki dan otkazanog ugovora, pri čemu nema pravo na ostale naknade.

Glava III.: Socijalna sigurnost

Članak 15.: Starosno osiguranje i osiguranje u slučaju smrti

Pomoćni usmeni prevoditelj obvezan je za svoje angažmane uplaćivati doprinose u sustav starosnog osiguranja i osiguranja u slučaju smrti. U tu se svrhu pomoćni usmeni prevoditelj uključuje u sustav socijalnog osiguranja koji je odobrila Komisija.

Doprinosi se sastoje od dva dijela:

- prvi dio snosi institucija koja je angažirala pomoćnog usmenog prevoditelja, a iznosi 16,50 % dnevnog honorara i, prema potrebi, fiksne naknade putnih troškova,
- drugi dio se odbija od dnevnog honorara i, prema potrebi, fiksne naknade putnih troškova, a iznosi 8,25 % spomenutog honorara i, prema potrebi, naknade.

Ako pomoćni usmeni prevoditelj ne dostavi ime sustava socijalnog osiguranja koji je odabrao za uplatu doprinosa za starosno osiguranje i osiguranje u slučaju smrti iako je o tome primio službenu obavijest Komisije, ti se doprinosi, uključujući i dio koji snosi poslodavac i dio koji snosi pomoćni usmeni prevoditelj, uplaćuju u sustav osiguranja koji odabere Komisija.

Članak 16.: Zdravstveno osiguranje i osiguranje u slučaju nesreće

Komisija u korist pomoćnog usmenog prevoditelja sklapa ugovor o osiguranju u slučaju bolesti i nesreće te posljedičnog gubitka prihoda za dane kada je prevoditelj radio za Europsku uniju, kao i za dane putovanja te dane bez rada iz prethodno navedenog članka 11.⁷

⁵ AIIC izjavljuje da je mjesto poslovnog nastana njegovih članova ono koje je objavljeno u bazi podataka udruženja dostupnoj na internetu.

⁶ Mjesto poslovnog nastana priopćuje se u skladu s pravilima o pristupu osobnim podacima (Uredba (EZ) br. 45/2001).

⁷ Pokriće osiguranja za dane bez rada predviđene člankom 11. stupa na snagu 1. ožujka 2005.

Institucije plaćaju doprinos za osiguranje za svaki dan angažmana pomoćnog usmenog prevoditelja.

Polica osiguranja omogućuje pomoćnim usmenim prevoditeljima koji to žele da, bez sudjelovanja institucija, uplaćuju doprinose i za dane kada ne rade za Uniju.

Komisija se savjetuje s ostalim potpisnicama ovog Sporazuma o operativnom aspektu pozivâ na podnošenje ponuda koje objavljuje u svrhu sklapanja ili produživanja polica osiguranja.

Glava IV.: Način plaćanja

Članak 17.: Korištenje eura

Isplata iznosa pomoćnim usmenim prevoditeljima ili za njihov račun obavlja se u eurima bankovnom doznakom. Ako plaćanje u eurima uzrokuje poteškoće u određenoj zemlji, Komisija će se založiti za njihovo što skorije rješavanje, u međuvremenu koristeći valutu koju inače koristi u financijskom poslovanju s dotičnom zemljom.

Članak 18.: Rokovi za plaćanje

Isplata se obavlja

1) u roku od četiri tjedna od subote u tjednu u kojem je odrađen posljednji dan rada, kada je riječ o honorarima, naknadama i troškovima, nakon odbitka doprinosa koji se uplaćuju u sustav socijalnog osiguranja u koji je pomoćni usmeni prevoditelj uključen, i to dio koji uplaćuje pomoćni usmeni prevoditelj kao premiju osiguranja u slučaju bolesti i nesreće, te, prema potrebi, dodatke i troškove koje snosi neka druga institucija ili treća stranka;

2) u roku od osam tjedana od subote u tjednu u kojem je odrađen posljednji dan rada, kada je riječ o uplatama doprinosa za starosno osiguranje i osiguranje u slučaju smrti.

Komisija isplaćuje 80 % predujma honorara trećeg radnog dana prvog tjedna koji slijedi nakon tjedna u kojem je prevoditelj radio.

Glava V.: Odnosi među potpisnicama

Članak 19.: Revizija Sporazuma i savjetovanje

Potpisnice Sporazuma savjetuju se o svim planiranim izmjenama Sporazuma ili njegovih priloga. Te izmjene vrijede tek od datuma njihova donošenja u obliku pisanog dodatka ovom Sporazumu.

Na zahtjev jedne od potpisnica organizira se savjetovanje kako bi se razmotrio način primjene ovog Sporazuma i razmijenile informacije.

Prilikom svakog savjetovanja, bilo ono zahtijevano ili predviđeno, svaka od potpisnica dostavlja ostalim potpisnicama popis članova delegacije koja je zastupa. Te se delegacije

sastaju najkasnije 6 tjedana nakon primitka obavijesti o zahtjevu. Potpisnice se obvezuju poduzeti sve što je u njihovoj moći kako bi pridonijele što skorijem postizanju dogovora.

Članak 20.: Strukovne delegacije

U svakoj instituciji potpisnici ovog Sporazuma imenuje se delegacija zastupnika struke zadužena za praćenje provedbe Sporazuma. Delegacija svakoj instituciji dostavlja popis svojih članova. Institucije olakšavaju rad delegacijama time što im dostavljaju ime osobe nadležne za određeni slučaj. Sastanci se organiziraju na zahtjev delegacije ili dotične institucije.

Članak 21.: Sindikalna prava

Institucije potpisnice ovog Sporazuma obvezuju se da će izbjegavati bilo kakav oblik diskriminacije prema članovima pregovaračke delegacije i strukovnih delegacija, te prema pomoćnim usmenim prevoditeljima koji obnašaju neku drugu zastupničku funkciju.

Članak 22.: Tumačenje Sporazuma

Svi sporovi povezani s tumačenjem ovog Sporazuma koji se ne mogu riješiti postupkom savjetovanja predviđenim člankom 19. rješavaju se arbitražom.

U tu svrhu svaka stranka imenuje arbitra u roku od četiri tjedna od primitka obavijesti o zahtjevu jedne od stranaka za pokretanje postupka arbitraže ne dovodeći u pitanje ovaj Sporazum i njegove priloge.

Navedeni arbitri u roku od tri tjedna imenuju trećeg arbitra koji nije i nikad nije bio povezan s ijednom strankom. Tri arbitra čine arbitražno vijeće koje u roku od deset tjedana od svoje uspostave mora riješiti spor postupkom koji smatra najprikladnijim. Ako arbitar nije imenovan u pomenutom roku, imenuje ga predsjednik Suda Europskih zajednica.

Glava VI.: Rješavanje individualnih sporova

Članak 23.: Pravni lijekovi

Na temelju članka 117.⁸ Uvjeta zaposlenja ostalih službenika u slučaju individualnih sporova koriste se pravni lijekovi predviđeni Glavom VII. Pravilnika o osoblju.

Glava VII.: Radni uvjeti

Članak 24.: Pravila o raspoređivanju pomoćnih usmenih prevoditelja i formiranju timova

⁸ Članak 73. do 31. prosinca 2006.

Kada je riječ o raspoređivanju pomoćnih usmenih prevoditelja i formiranju timova, primjenjuju se pravila koja vrijede za usmene prevoditelje dužnosnike institucije koja ih je angažirala, pridržavajući se odredaba koje se odnose na zadnji dan rada.

Svojom politikom angažiranja i raspoređivanja pomoćnih konferencijskih prevoditelja institucije jamče kvalitetu i nastoje svesti broj releja na minimum.

Stavak drugi i treći članka 19. automatski se primjenjuje u slučaju bilo kakve izmjene jezičnog režima Europske unije ili pravila koja se odnose na raspoređivanje stalno zaposlenih usmenih prevoditelja.

Članak 25.: Mjesto rada

Mjesto rada pomoćnog usmenog prevoditelja utvrđeno je u ugovoru o angažmanu.

Ako potrebe službe to zahtijevaju, institucije mogu nakon savjetovanja s usmenim prevoditeljem promijeniti instituciju ili mjesto rada utvrđene u ugovoru. U slučaju otkazivanja angažmana izvan mjesta poslovnog nastana, pomoćni konferencijski prevoditelj može biti raspoređen u mjesto svojeg poslovnog nastana.

Članak 26.: Dokumentacija

Institucije pomoćnim usmenim prevoditeljima raspoređenima na njihove sastanke stavljaju na raspolaganje svu dokumentaciju koja im je potrebna za rad.

Članak 27.: Tehnička oprema

Pri dizajniranju ili unapređivanju tehničke opreme institucije se obvezuju poštovati ISO i CEI norme i tehničke specifikacije te, po potrebi, norme i tehničke specifikacije donesene sporazumno s tijelima koja predstavljaju stalno zaposlene usmene prevoditelje i pomoćne usmene prevoditelje.

Institucije će nastojati poštovati spomenute norme i tehničke specifikacije na sastancima koji se ne održavaju u njihovim zgradama. Isto tako, pomoćni će usmeni prevoditelji odbiti raditi s opremom koju su institucije odbacile zato što ne zadovoljava spomenute norme i tehničke specifikacije.

Kada je riječ o novim tehnologijama, ne dovodeći u pitanje odredbe članka 27.a, potpisnice ovog Sporazuma jamče najveću moguću sukladnost s „Kodeksom o upotrebi novih tehnologija u usmenom prevođenju“.

Članak 27.a: Usmeno prevođenje na daljinu

Automatski se primjenjuju odredbe Međuinstitucijskog sporazuma o odredbama koje se primjenjuju na usmeno prevođenje na daljinu (Accord interinstitutionnel relatif aux dispositions applicables à la télé interpretation), sklopljenog između predstavnika Suda, Europskog parlamenta i Europske komisije s jedne strane i predstavnika stalno zaposlenih usmenih prevoditelja i pomoćnih usmenih prevoditelja Suda i Europskog parlamenta, te, u slučaju Komisije, sindikalnih organizacija odnosno strukovnih udruženja i predstavnika pomoćnih usmenih prevoditelja s druge strane.

Članak 27.b: Zaštita prava pomoćnih usmenih prevoditelja i klauzula o ograničenju odgovornosti

Ako se usmeno prevođenje snima, a usmeni prijevod objavljuje ili prenosi u javnosti, institucije moraju jamčiti da se na mediju koji ga prenosi, a posebno ako je riječ o prenošenju na internetu, jasno navede da je svrha usmenog prijevoda olakšati komunikaciju te da ga se ne smije smatrati autentičnom reprodukcijom rasprave.

Uključuju i klauzulu o ograničenju odgovornosti u kojoj se izjavljuje da se usmeni prevoditelj odriče svake odgovornosti za bilo kakvu pogrešku ili propust u usmenom prijevodu u pogledu sadržaja izvorno izgovorenih riječi ili informacija na kojima su se te riječi temeljile, odnosno u pogledu bilo kakve štete prouzročene upotrebom usmenim prevođenjem.

Glava VIII.: Završne odredbe

Članak 28.: Trajanje Sporazuma

Ovaj se Sporazum sklapa na neodređeno vrijeme. Svaka od potpisnica ga može otkazati uz 12-mjesečni otkazni rok.

U slučaju otkazivanja, automatski se pokreće postupak savjetovanja iz članka 19.

Članak 29.: Prilagodba pravila

Svaka institucija prilagođuje svoja pravila koja se odnose na pomoćne usmene prevoditelje u skladu s ovim Sporazumom.

Članak 30.: Priloženi dokumenti i izjava

Pravila za provedbu određenih odredaba Sporazuma, Zajednička izjava institucija potpisnica Sporazuma o pružanju tehničke pomoći u usmenom prevođenju i Odluka od 20. lipnja 2001. kojom se definira pojam usmenog prevoditelja početnika, priloženi ovom Sporazumu, njegov su sastavni dio.

Članak 31.: Stupanje na snagu Sporazuma

Sporazum stupa na snagu 1. rujna 1999.

Sastavljeno u Bruxellesu 28. srpnja 1999. u četiri primjerka.

**Za institucije i tijela
Europskih zajednica**

**Za Međunarodno udruženje
konferencijskih prevoditelja (AIIC), koje
su ovlastila strukovna udruženja
usmenih prevoditelja priznata kao
reprezentativna u kontekstu poziva na
iskaz interesa:**

Za Europski parlament:

Julian PRIESTLEY
Glavni tajnik

Malick SY
Predsjednik AIIC-a

Za Komisiju:
Carlo TROJAN
Glavni tajnik

Za Sud:
Roger GRASS
Tajnik Suda

Potpis predstavnika Suda na ovom Sporazumu
ni na koji način ne utječe na položaj Suda
kao tijela sudske vlasti.